

**Sprawozdanie
z przeprowadzonej w dniu 18 lipca 2017 roku kontroli prowadzenia stałego rejestru
wyborców w Urzędzie Gminy Starogard Gdański**

1. Dane o jednostce kontrolowanej.

- a) nazwa urzędu: Urząd Gminy Starogard Gdański,
- b) adres: Sikorskiego 9, 83-200 Starogard Gdański,
- c) kierownik jednostki kontrolowanej: Stanisław POŁOM - Wójt Gminy Starogard Gdański,
- d) urzędnik wyborczy w Urzędzie Gminy: Marek Kowalski - Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy,
- e) pracownicy prowadzący rejestr wyborców:
 - Magdalena Jedwabnik - inspektor ds. obywatelskich,
 - Bożena Skibińska - inspektor ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych.

2. Czas i miejsce przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Starogard Gdański w dniu 18 lipca 2017 r. w godzinach 8:15 – 12:30. Wójt Gminy został powiadomiony o kontroli pismem nr DGD-422- 18/17 z dnia 11 lipca 2017 r.

Kontrolę przeprowadził Michał Elszkowski – główny specjalista Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Gdańsku na podstawie upoważnienia z dnia 11 lipca 2017 r. wydanego przez Dyrektora Delegatury – Mirosławę Torłop.

3. Zakres kontroli.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Gminy Starogard Gdański miała na celu ocenę prowadzenia stałego rejestru wyborców w oparciu o rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1316). Kontrolą objęto:

- a) prowadzenie, przechowywanie i zabezpieczenie akt stałego rejestru wyborców,
- b) system informatyczny prowadzenia rejestru wyborców,
- c) bieżącą aktualizację rejestru wyborców,
- d) prowadzenie informacji dodatkowych w systemie Krajowego Biura Wyborczego CRID,
- e) przekazywanie meldunków kwartalnych o stanie rejestru wyborców,
- f) prowadzenie postępowania sprawdzającego fakt stałego zamieszkiwania wyborcy przy rozpatrywaniu wniosków o wpisanie do rejestru wyborców,
- g) zawiadomienia o skreśleniu z rejestru wyborców,

h) reklamacje i udostępnianie rejestru wyborców.

4. Osoby prowadzące rejestr wyborców.

Rejestr wyborców w Urzędzie Gminy Starogard Gdański prowadzi:

1) p. Magdalena Jedwabnik (od 2008 r.) - inspektor ds. obywatelskich, której zakres obowiązków obejmuje między innymi:

- obsługa Systemu Rejestrów Państwowych (Źródło),
- prowadzenie rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców,
- prowadzenie postępowań w sprawie wymeldowań z urzędu,
- prowadzenie i aktualizacja rejestru wyborców,
- sporządzanie spisów wyborców, wydawanie zaświadczeń o prawie do głosowania,
- udostępnianie danych osobowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru dowodów osobistych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych,
- sporządzanie sprawozdań statystycznych w zakresie prowadzonych spraw,
- zadania z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

2) p. Bożena Skibińska (od 1993 r.) - inspektor ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych, której zakres obowiązków pokrywa się z w/w za wyjątkiem zadań z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Bezpośredni nadzór nad zadaniami z zakresu prowadzenia stałego rejestru wyborców sprawuje p. Marek Kowalski - Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy.

5. Ustalenia kontroli.

5.1. Prowadzenie, przechowywanie i zabezpieczenie akt rejestru wyborców.

W Urzędzie Gminy Starogard Gdański czynności kancelaryjne wykonywane są w systemie tradycyjnym (dokumentowanie przebiegu załatwiania spraw, gromadzenie i tworzenie dokumentacji odbywa się w postaci nieelektronicznej). W Urzędzie obowiązuje rzeczowy wykaz akt prowadzony na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. 2011 nr 14 poz. 67). Dokumentacja rejestru wyborców przechowywana jest w opisanych i oznaczonych sygnaturami teczkach aktowych:

- AMD.5010.1 - Prowadzenie i obsługa rejestru wyborców - decyzje o wpisaniu do rejestru wyborców,
- AMD.5010.2 - Prowadzenie i obsługa rejestru wyborców - aktualizacja rejestru i meldunki kwartalne,
- AMD.5010.3 - Prowadzenie i obsługa rejestru wyborców - zawiadomienia.

Pomieszczenie ewidencji ludności mieści się w budynku Urzędu Gminy - pokój nr 109 (parter), wyposażonym w antywłamaniowy system alarmowy i monitoring.

5.2. System informatyczny prowadzenia rejestru wyborców

W gm. Starogard Gdański rejestr wyborców prowadzony jest w systemie informatycznym firmy RADIX (moduły: ELUD+, WYB+), który zapewnia również prowadzenie rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców, o których mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Aktualnie zainstalowany moduł WYB+ to wersja 2.11 (2017.03.31), która została zainstalowana na stanowisku komputerowym w ramach posiadanej przez Urząd umowy na sprawowanie serwisu oprogramowania firmy RADIX (opieki autorskiej).

Stanowisko komputerowe osoby prowadzącej rejestr wyborców posiada zainstalowany system operacyjny Microsoft Windows XP Professional (**dla systemu Windows XP firma Microsoft zakończyła świadczenie pomocy technicznej - 8 kwietnia 2014 r.**). Dostęp do bazy danych ewidencji ludności i rejestru wyborców posiadają jedynie uprawnieni pracownicy. Stanowisko komputerowe zabezpieczono również programem antywirusowym ArcaVir 2013.

Moduł WYB+ systemu informatycznego prowadzenia rejestru wyborców umożliwia prawidłową realizację czynności wymaganych przez rozporządzenie MSWiA w sprawie prowadzenia rejestru wyborców (...) i m. in. umożliwia:

- przechowywanie danych rejestru wyborców w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały i ostatnio zameldowanych na pobyt stały,
- przechowywanie informacji dodatkowych rejestru wyborców,
- udostępnianie rejestru wyborców do wglądu w urzędzie gminy w postaci wydruku danych wyborcy,
- udostępnienie informacji o liczbie mieszkańców i wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie (meldunku o stanie rejestru wyborców według okręgów wyborczych dla wyboru rady gminy i stałych obwodów głosowania),
- udostępnianie danych w celu sporządzenia spisów wyborców i spisów osób uprawnionych do udziału w referendum,
- udostępnianie informacji w związku z nadzorem Państwowej Komisji Wyborczej nad prowadzeniem i aktualizowaniem rejestru wyborców,
- prowadzenie odrębnego zbioru przejściowego w celu przechowywania informacji dodatkowych.

5.3. Bieżąca aktualizacja rejestru wyborców.

5.3.1. W obecności osoby prowadzącej rejestr wyborców uruchomiono aktualizację rejestru wyborców i przygotowanie spisu wyborców na dzień kontroli a następnie sporządzono wydruki (raporty):

- stan rejestru wyborców na dzień 18.07.2017,
- stan rejestru wyborców na dzień 18.07.2017 z podziałem na stałe okręgi wyborcze i obwody głosowania,

- wykaz ilościowy mieszkańców zameldowanych na pobyt stały - stan na dzień 18.07.2017 (wydruk z modułu ELUD+),
- wykazy wyborców z podziałem na typ założonej informacji dodatkowej,
- wykaz z kartoteki obwodów głosowania.

5.3.2. Aktualność geografii wyborczej.

Na podstawie sporządzonego wydruku „wykaz z kartoteki obwodów głosowania” porównano zapisy geografii wyborczej w module WYB+ z treścią:

- uchwały Nr XIX/217/2012 Rady Gminy Starogard Gdański z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie podziału Gminy Starogard Gdański na stałe obwody głosowania, ustalenia ich granic i numerów oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych (zmienioną uchwałą Nr XLVII/217/2012 z dnia 25 września 2014 r.),
- uchwały Nr XIX/218/2012 Rady Gminy Starogard Gdański z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie podziału Gminy Starogard Gdański na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu (zmienioną uchwałą Nr XLI/446/2014 z 27 marca 2014 r. i uchwałą Nr XXI/205/2016 z dnia 16 czerwca 2016 r.).

Ustalono, że zdefiniowane obszary (granice) okręgów wyborczych w wyborach do Rady Gminy i granice stałych obwodów głosowania w systemie WYB+ są zgodne z obowiązującym podziałem gm. Starogard Gdański.

5.3.3. Poprawność obliczania liczby mieszkańców na potrzeby meldunku kwartalnego o stanie rejestru wyborców.

Państwowa Komisja Wyborcza określiła, że na potrzeby dokonywania m.in. podziału na okręgi wyborcze za liczbę mieszkańców wykazywaną w meldunku kwartalnym z rejestru wyborców należy rozumieć sumę liczb:

- 1) wyborców ujętych w rejestrze wyborców z urzędu,
- 2) wyborców wpisanych do rejestru wyborców na wniosek,
- 3) pozostałych osób zameldowanych w gminie na pobyt stały, za wyjątkiem osób, co do których otrzymano zawiadomienie o wpisaniu do rejestru wyborców w innej gminie.

Powyższą zasadę wyliczania liczby mieszkańców przez moduł WYB+ w meldunku kwartalnym sprawdzono na podstawie wykazu ilościowego mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (wydruk z modułu ELUD+) i stan rejestru wyborców na dzień 18.07.2017 (wydruk z modułu WYB+). Weryfikacji tej dokonano sprawdzając poprawność równania:

$$\begin{aligned} \text{Liczba mieszk. (z rejestru wyborców)} &= \text{liczba mieszk. zameldowanych na pobyt stały} \\ &+ \text{liczba wyborców wpisanych na wniosek} \\ &- \text{liczba informacji dodatkowych R42/T} \\ &- \text{liczba informacji dodatkowych R43/T} \end{aligned}$$

gdzie:

R42/T – informacja o wyborcy skreślonym – wyborca wpisany do rejestru wyborców w innej gminie oraz posiada aktualne zameldowanie na pobyt stały.

R43/T – informacja o wyborcy skreślonym – wyborca wpisany do rejestru wyborców, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż aktualny/ostatni adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie oraz posiada aktualne zameldowanie na pobyt stały.

Na podstawie danych z wydruków otrzymano zestawienie liczb:

- liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (ELUD+) - 15740,
- liczba wyborców wpisanych na wniosek - 65,
- liczba informacji dodatkowych R42/T - 24,
- liczba informacji dodatkowych R43/T- 10

tak, więc wyliczając liczbę mieszkańców dla rejestru wyborców otrzymamy 15740+65-24-10 tj. liczbę 15771. Taką liczbę mieszkańców wykazał również moduł WYB+ na wydruku stan rejestru wyborców, co świadczy o poprawności działania programu.

5.3.4. Poprawność wykazywanych informacji dodatkowych w meldunku kwartalnym.

Na podstawie wydruków „stan rejestru wyborców”, „wykazy wyborców z podziałem na typ założonej informacji dodatkowej” i dokumentacji rejestru wyborców stanowiącej podstawę założenia informacji dodatkowych rejestru wyborców sprawdzono, że wykazywane w meldunku kwartalnym stany liczbowe dotyczące poszczególnych grup informacji dodatkowych są poprawne. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentacją a prowadzonym rejestrem wyborców w systemie informatycznym.

5.3.5 Zmiany ewidencyjno-adresowe w bazie rejestru wyborców prowadzone są na bieżąco m. in. poprzez pobieranie aktualnej subskrypcji danych z aplikacji Źródło - Systemu Rejestrów Państwowych MSWiA. Aktualizacja rejestru poprzez subskrypcję prowadzona jest codziennie. Każda zmiana (aktualizacja) danych bazy mieszkańców (wyborców) jest weryfikowana przez pracownika ewidencji ludności dla każdej pozycji subskrypcji w oznaczonym przez system zakresie dokonanych zmian. Poprzednie zapisy sprzed aktualizacji są przechowywane w bazie. Osoba prowadząca rejestr wyborców poinformowała, że aktualnie nie występują niezgodności ewidencyjno-adresowe pomiędzy rejestrem mieszkańców a aplikacją Źródło.

Dane wyborców wpisanych na wniosek (nie zameldowanych w tej gminie) aktualizuje się również na podstawie zawiadomień przesyłanych przez urzędy gmin aktualnego zameldowania wyborcy (lub ostatniego zameldowania), w przypadku:

- zameldowania się wyborcy na pobyt stały na obszarze innej gminy,
- zmiany danych objętych rejestrem wyborców,
- zgonu wyborcy,
- wpisania na wniosek wyborcy do rejestru wyborców w innej gminie
- utraty prawa wybierania.

Dokonując przeglądu ostatnio wykonanych operacji programu WYB+ i porównaniu z udostępnioną dokumentacją rejestru wyborców nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.4. Aktualizacja Centralnego Rejestru Informacji Dodatkowych (CRID) jest prowadzona na bieżąco. Na dzień kontroli nie odnotowano informacji systemowych o błędach (ostrzeżeniach) w prowadzeniu CRID. Zweryfikowano również poprawność wprowadzenia wszystkich informacji dodatkowych tj. czy numery PESEL i statusy aktualnego zameldowania wyborcy odpowiadają pozycjom na wydrukach modułu WYB+. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

5.5. Przekazywane meldunki kwartalne o stanie rejestru wyborców odpowiadają dokumentom źródłowym przechowywanym w Urzędzie Gminy i przekazywane są w wyznaczonym terminie. Nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie.

5.6. Dokumentacja i postępowanie prowadzone dla wniosków o wpisanie do rejestru wyborców.

Kontrola prowadzonej dokumentacji i postępowań w zakresie wpisania wyborcy do rejestru na wniosek wykazała, że:

- wnioski wyborców o wpisanie do rejestru wyborców składano poprawnie (o prawidłowej treści i kompletne),
- wpływ wniosku Urząd potwierdzał bieżącą datą,
- przez wydaniem decyzji Urząd Gminy prowadzi postępowanie sprawdzające stale zamieszkiwanie wyborcy, dokumentację z postępowania (oświadczenia sołtysów potwierdzające zamieszkiwanie wyborcy, notatki służbowe z przeprowadzonych kontroli meldunkowych przez osobę prowadzącą rejestr wyborców) przechowuje się w aktach sprawy,
- Wójt Gminy wydał decyzje o wpisaniu do rejestru wyborców w ustawowym terminie tj. w terminie 3 dni od dnia złożenia wniosku,
- decyzję o wpisaniu do rejestru przekazywano zainteresowanemu oraz przesyłano stosowne zawiadomienie do urzędu gminy ostatniego miejsca zameldowania wyborcy,
- dane o wyborcy wprowadzono do programów informatycznych WYB+ i CRID.

Nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie.

5.7. Zawiadomienia o skreśleniu z rejestru wyborców.

W trakcie kontroli dokonano również przeglądu otrzymanych i przechowywanych przez Urząd Gminy Starogard Gdański zawiadomień dotyczących wyborców skreślonych z rejestru wyborów. Aktualne zawiadomienia dotyczyły:

- 147 wyborców pozbawionych praw wyborczych – zawiadomienia z sądów o ubezwłasnowolnieniu,
- 29 wyborców wpisanych do rejestru wyborców na wniosek w innej gminie – zawiadomienia urzędów gmin (miast).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.8. Złożone reklamacje na nieprawidłowości w rejestrze wyborców, udostępnianie rejestru wyborów.

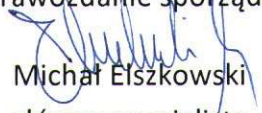
Osoba prowadząca rejestr wyborców w gm. Starogard Gdański poinformowała, że do dnia kontroli do Urzędu Gminy nie wpłynęła żadna reklamacja na nieprawidłowości rejestru wyborów jak również na nieprawidłowości spisów wyborców.

Do dnia kontroli nie odnotowano również żadnego wniosku o udostępnienie rejestru wyborów.

6. Zakończenie kontroli.

Wyniki kontroli omówiono z p. Magdaleną Jedwabnik i p. Bożeną Skibińską prowadzącymi rejestr wyborców.

Sprawozdanie sporządził

Michał Elszkowski
główny specjalista

Gdańsk, dnia 24 lipca 2017 r.